

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. II. Publica Confessio, aut per interpretem non videtur obligare,
etiam in extrema necessitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](#)

torum per interpretē. Hanc autem voluntatem optimē colligimus ex communi usu & praxi fidelium.

15.
Probatus
valor Con-
fessionis
publicae;

Cæterū eadem ratio militat pro valore Confessionis publicæ; quia nimur ad valorem Sacramenti nihil aliud requiritur, quām ut peccata manifestentur Sacerdoti tamquam judici, in ordine ad obtinendam eorum remissionem: quod autem hoc vel illo modo id fieri, parum refert, inquit Lugo disp. 13. n. 59. Intellige, quantum ad valorem; alioquin multum referre, ad hoc, ut licet fiat, patet ex Tridentino sess. 14. c. 5. ibi: *Nec satis consilere humana aliquā lege præcipere, ut delicta, praesertim secreta, publica effent Confessione aperienda.*

que etiam aliquando licet, ut probat praxis fidei iuxta.
Interim aliquando licere Confessionem publicam, probatur sufficiens ex praxi fidelium, qui in naufragio, vel incendio, aut simili periculo mortis, quando tempus non permittit, secrētam Confessionem, publicè fatentur sua peccata, & pertinet Absolutionem. An autem tali casu sit obligatio confitendi specialiter sua peccata, puto quod non, sed sufficiet generaliter se agnoscere peccatorum, ut etiam communiter solū sit: per quam Confessionem nulla irrogatur infamia penitentis; supponit quippe, omnem, qui confitetur, esse peccatorem; unde nec peccatum veniale in genere cadit sub sigillum.

Alius casus esse potest, quando penitens, quantum fieri potest, secrēte confitetur, per accidens tamen aliqui audiunt; talis epini quavis forte non teneretur, tamen propter maiorem securitatem licet potest confiteri, nisi specialis ratio obstat.

In quo; ut ad Scotum revertantur, illam ipse vocat Confessionem Sacramentalē, ad quam regulariter & per se obligantur fideles ex institutione Christi. Talis autem est Confessio, qua si soli Sacerdoti, qui solus habet potestatem ligandi, atque solvendi; ex qua sola potestate colligitur obligatio confitendi ut liquidō constat ex Tridentino sess. 14. c. 5. ibi: *Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliqui, tamquam praefides & indices, ad quos omnia mortalia crimina deferrant, in qua Christi fideles eccleridit, quo pro professate clavum, remissionis, aut retentionis peccatorum, sententiam pronuntiant.* Ergo penitens in hoc foro soli Deo, & ejus Vicario subjicitur; ergo illis solis debet fieri accusatio: & per consequens si alii fiat, illa notitia per accidentem habet ad Sacramentum, & plane impertinens est ad validam Absolutionem.

Proinde meritè dixit Scotus; Confessio nem publicam, aut per interpretē non esse Sacramentalē, scilicet quantum ad actum publicitatis, ut sic loquar, quia talis modus ex natura sua tantum ordinatur ad forum publicum; licet in substantia possit esse Sacramentalis, quā videlicet includit informationem judicis, cum intentione recipiendi Absolutionem.

Igitur sententia Scotti in hac materia est sententia communis, putā:

CONCLUSIO II.

Publica Confessio, aut per interpretē non videtur obligare, etiam in extrema necessitate,

*L*equor de Confessione, quā in specie & sigillatim omnia peccata mortali; etiam occultissima illa sint, declarantur. Et quidem ne publicam Confessionem non obligare nemo inficiatur, & probatur communiter ex Tridentino sess. 14. c. 5. ibi: *Ceterum quo ad mandatum confitendi secretū apud solum Sacerdotem, apud Christum non veterari, quia aliquis in videntiam suum scelerum & sui humiliacionis, cum ob aliorum exemplum, tum ob Ecclesiæ offensione, adiunctione, delicta sua publicè confiteri posit: non est tamen hoc divino præcepto mandatum, nec satis confidit humana aliquā lege præcipere, ut delicta, praesertim secreta, publica effent Confessione aperienda.*

Si diligenter; Concilium non loquitur de publica Confessione Sacramentali; id est, in ordine ad Absolutionem, non enim meminit remissionis peccatorum. Respondet latenter, quod illo cap. de secretâ Confessione Sacramentali, eamque docet non alienam à divino mandato, sed jure divino necessariam & institutam esse, atque ab omnibus semel in anno iuxta magni Concilii Lateranensis Constitutionem implementandam quo satī significat, Confessionem publicam; Sacramentalē sit (sicut est post) vel non; neque jure divino, neque humano esse necessariam; nisi velut in Concilio traditionis doctrinam prorsus mutilam, ne dicam perniciosem, cum passim omnes Christi fideles judicent, se non teneri, nequidem jure divino, confiteri publicè, etiam in ordine ad Absolutionem seu remissionem suorum delictorum. Atque hoc significat Iohannes, qui utitur Consilium Lateri, dicens: *Omnia sua fides peccata &c. confiteratur.* De prima ergo parte Conclusionis noli dubitare.

De secunda autem parte, scilicet de necessitate Confessionis per interpretē, disputatur inter Doctores Catholicos, Nonnulli alterantur, eam omnino obligare ex præcepto divino; secuti ex præcepto Ecclesiastico, posteriori probant ex Cap. *Omnis utriusque fidelis, ubi expressis verbis (inquit Lugo disp. 13. n. 65.) præceptum Confessionis annua imponitur, ut omnis fidelis tenetur solus confiteri sua peccata proprio Sacerdoti &c. Usus particularia, Solus, aperte excludit obligationem confitendi coram alio. Unde non video, quomodo Valsquez q. 91. a. 4. dub. 3. n. 3. dicit, ex illo textu nihil colligi; quia in eo solidius*

dicitur, quod Confessio fiat proprio Sacerdoti; de modo vero, an per se, vel per alium penitentis confiteri debeat, nihil dici. Hæc Emin.

Sed contra, dicet aliquis; calumnia est, secretam Confessionem, id est, qua sit soli Sacerdoti, inventum humanum esse, atque à Patribus in Concilio Lateranensi congregatis initium habuisse; neque enim (inquit Concilium Trid. less. 14. c. 5.) per Lateranense Concilium Ecclesiæ statuit, ut Christi fideles confiterentur, quod in divino necessarium & institutum esse intellexerat; sed ut præceptum divinum Confessionis, sicutem in anno, ab omnibus & singulis, cum annos diæcretions pervenissent, implereatur.

Vel ergo præceptum divinum non obligat ad confitendum per interpretem, vel etiam obligat præceptum Ecclesiasticum; cum hoc non sit aliud, quam determinatio illius; ergo ly Solus, æquè concernit præceptum divinum ac humanum; adeoque si excludat interpretem a præcepto humano, idem excludet eum a præcepto divino. Alioquin præceptum annualis Confessionis non obligat ad id, quod Ecclesia jure divino necessarium & institutum esse intellexerat.

Arriaga disp. § 1. n. 50. dubitat, utrum illa particula, *solis*, sit ibi posita à Concilio, an excludat interpretem; an vero juxta phrasim, quam Tridentinum postea renuit, ad excludendam obligationem Confessionis publicæ, qua olim solebat in aliquibus Ecclesiis esse.

Et post pauca sublinetur: Unde P. Valsquez licet omiserit illud verbum, *Solus* (in quo videtur esse aliqua difficultas, & ob quod cum reprehendit Lugo) re tamquam ipsâ bene docuit etiam quæst. 91. a. 4. dub. 3. n. 9. contra Sylvesterum, si semel dicatur, obligari nos in articulo mortis ad Confessionem per interpretem, etiam fore obligacionem ad satisfaciendum præcepto annualis Confessionis per interpretem.

Respondet Cardinalis supra n. 75, non potuit Ecclesia velle, quod jus divinum obligaret, quando penitentis non potest solus confiteri, sed coram alio; cùm exprefse excluderit sua obligatione vel modificatione calumnum illius.

Sed hoc est, quod queritur; & solùm excludit calumnum illius publicæ Confessionis, qualis non est Confessio per interpretem, ut fateretur. Eminent. n. 73, videtur evidenter probari argumentum supra factum; nam Tridentinum non alterius meminit modificationis seu determinationis, quam ut præceptum divinum Confessionis, quod alioquin solùm urgetur in articulo mortis, saltum semel in anno impletetur.

Quapropter sentio cum Valsquez, & aliis; vel Confessionem per interpretem non obligare ex præcepto divino, vel etiam obligare

ex præcepto Ecclesiastico. Porro quod non per inter-
pretationem nisi per alium obligare ex
neque ex præcepto Ecclesiastico, ratio à priori iure divino.
est, voluntas Christi, quam colligimus ex
communi sensu Doctorum, paucis scilicet oppo-
nentibus, idque satis debili fundamento, ut
jam ostendo.

Licet, inquit Lugo (qui unus est ex illis paucis) præceptum divinum non obliget ad confitendum peccatum cum gravi detrimento extrinseco; non tamen apparet ejusmodi detrimentum sequi ex Confessione facta per interpretationem fidem & prudentem, cui non minus, quam ipsi Confessario fidere possit penitentis. Suppono enim interpretationem etiam obligatum manere secreto, atque adeo totum detrimentum esse, quod peccata, qua alijs nota esse deberent uni, manifestentur duobus.

Hoc autem non esse tanti ponderis, ut excusat ab obligatione divini præcepti, probari potest ex alijs casibus, in quibus non obstante hujusmodi detrimenti obligat Confessione præceptum. Hucusque Cardinalis supra n. 66.

Respondeo ex Scoto 4. dist. 17. n. 31. il-
lam non esse præciam rationem; sed quia foris
iste ex natura sua, id est, ex institutione Christi,
est secretissimus. Quamquam enim alteri potuisset Christus Sacramentum instituire, equi-
dem sine fundamento assertur instituisse. Con-
stat nobis, instituisse Confessionem secretam,
qua fieret soli Sacerdoti; ut patet ex dictis
Concl. præced. De Confessione, autem per
interpretem, neque Scriptura, neque ullum
Concilium, neque Traditione meminit; quo
ergo fundamento assertur, eam instituisse &
præcepisse? Heretæ Confessio, qua sit soli Sa-
cerdoti, tam difficilis est, ut nisi eam Christus
præcepisset, Ecclesia non potuisset eam præci-
pere, ut docuimus scilicet 6. concl. 2.

Quam difficultatem agnosca Concilium Trid. less. 14. cap. 5. alt: *Ipsa huiusmodi Con-
fessionis difficultas, ac peccata (etiam secretissima)
detegendi (vel uni homini) verecundia; gravis
quidam videbi posse, nisi rot tantissime commode &
consolationibus levaretur, que omnibus, dignè ad
hoc Sacramentum acceditibus, per Absolutionem
certissime conferuntur. Quantò difficultior erit
Confessio, & gravior verecundia, non uni
tantum, sed duabus (tamen utrumque tenetur
celare) detegendi secretissima peccata. Quot hodie inveniuntur, qui nec uni audent
detergere; quantò minus detergere duobus?* Ergo non est verisimile (quidquid sit de gravi
detrimento famæ) Christum actum tam diffi-
cilem instituisse & præcepisse, cujus mandata
gravia non sunt, & cuius jugum suave est, &
onus leve.

Quamvis ergo Christus potuisset obligare fideles ad illam verecundiam, tam ex nullo ejus dicto aut facto constat, voluisse obligare. Nonne etiam potuit obligare ad Confessionem

Fiff 3 publi-

publicam? Potuit omnino, & tamen noluit.
Verbo ut absolvam; non sunt multiplicanda
obligationes sine necessitate, qualis hic nulla
ostenditur.

^{24.} Responde-
tur ad casus
similes.

Quantum ad alios casus, quos supra assert
Cardinalis: potu quando Superior non potest
audire Confessiones integras eorum, qui ha-
bent casus reservatos, & ideo cogitur penitentis
duobus manifestare suum peccatum sub eodem
sigillo Confessionis. Item quando habens
peccatum reservatum, potest in aliquibus ca-
sibus absolviri directe ab inferiori, cum onore
tamen postea compendi coram Superiore.

Ad hos, inquam, casus Respondeo; obli-
gatio, si quæ in illis est, manifestandi suum
peccatum Superiori, & inferiori; dependet ex
libera voluntate penitentis; aut certè non
oritur ex præcepto Confessionis, sed ex par-
ticulari voluntate Ecclesiæ, quâ voluit, ut
absolutus à sententia Canonis, vel hominis,
propter periculum mortis, vel aliud impedi-
mentum, ab eo, à quo alius non poterat ab-
solvi, si cessante impedimento se non praefereat
(dum commode potest) ei, à quo alius absolvi
debuerat, reincident in eandem sententiam,
quod indubitate Ecclesia facere potuit; quia sicut
haec ipsa instituit illas prescas, ita etiam infi-
tiere potuit formam & modum ab illis absolu-
vendi; adeoque Superiori reservare impositio-
nem debita satisfactionis.

^{25.} Respondeo;
adjectio.

Dices cum Lugone supra n. 69. Unde cum
que proveniat illa obligatio; certum tamen
est, non posse hic & nunc penitentem con-
fiteri suum peccatum inferiori, quin eo ipso
cogatur illud manifestare duobus, & tamen
hoc detrimento non obstante, præceptum
divinum Confessionis obligat ad confiten-
dum hic & nunc peccatum, & ad contem-
nendum illud incommode.

^{Prima. rea-}
spondo.

Respondeo; estò sit obligatio revolandi
suum peccatum in ultimo calo Superiori &
inferiori, de hac obligatione nobis constat per
expressam voluntatem Ecclesiæ; de obliga-
tione autem confitendi per interpretem, quæ
pendet à sola voluntate Christi, minime
immo contrarium ex communis sensu Theo-
logorum; ergo non valet Consequentia
à Confessione referendarum, ad Confessionem
per interpretem.

^{26.} Secunda.

Deinde sufficeret tali casu, le presentare
per Confessarium; sic enim obtinetur finis
præcepti, qui est, mandatum Superioris hu-
milater recipere, & satisfacere prout iustitia
suadebit, quod totum fieri potest, et si po-
nitens in propria persona non compareat.

Tertia.

Denique, quid si dixero, onus personali-
ter comparandi, esse caufam sufficientem
dimidiandi Confessionem? Cum enim onus
illud sit extrinsecum Confessioni; nam illa
posterior manifestatio, quæ fieri debet Superi-
ori, non est ullo modo Confessio, ut patet;

Si dixeris; constat Ecclesiam præcipere il-
lam comparitionem. Respondeo; personale, ne-
go; realem; ut si loquar, id est, ut peniti-
tens compareat per se, vel per alium, tranfer-
Vel aliter distinguo; præcipit illam compar-
tionem, dependenter à voluntate penitentis;
id est, si velit absolviri ab inferiori; concedo tu-
rum; independenter, velit nolit, ita ut cogite
ipsum confiteri inferiori, cum tali onere, nego.
Hoc enim est, quod queritur; an quando non
adest Confessarius, qui potest me absolvere
sunt tali onere, tenetur confiteri ex jure divi-
ni; an verò possim Confessionem diffidere,
aut dimidiare, donec habeam copiam Confe-
ssarii, qui posset me finē tali onere abolvire.

Et sanè ipse Cardinalis èdem disp. n. 117.
fatetur, Prælatum, qui concedit inferiori po-
testatem absolvendi à reservatis in itinere,
cum onore postea coram se compendi, nulli-
tenus obligare subditum ad acceptandam fa-
cilitatem sub eo onere; sed offert, inquit, fa-
cilitatem, ut vel respue, vel libere eam sub
tali onere acceptet. Ergo, infero ego, potest
respue, etiam quando urgat, præceptum di-
vinum Confessionis; adeoque celebrare, aut
acceptare Eucharistiam finē prævia Confes-
sionis, prout potest; quando non habet copiam Con-
fessarii.

Et idem dico in primo casu Lugonis, quando
Superior non potest, vel non vellet solu-
vera sacramentaliter à peccatis reservatis; vi-
delicit, tunc penitentem posse celebrare, &
communicare, vel confitendo sola peccata non
reservata inferiori, vel eliciendo Contritionem
charitate perfectam finē prævia Confessione.
Alioquin Prælatus revera cogere ad mani-
festandum sua peccata duobus, quod videtur
minimū difficile, cùm fatis difficile sit, vel uni-
tum manifestare. Vide quæ ad hoc pro-
positum latius diximus sect. 6. cont. 5.

Joannes Poncius disp. 46. n. 46. responder
ad propositam difficultatem; eo ipso quo vo-
luntariè incidit in peccatum reservatum; ipse
met liberè obligat le ad confitendum eo modo,
quo necessarium est; ut absolvatur à peccato,
five id faciat uoi, five duobus; fed non liberè
se subjecti ac culpabiliter impedimento illi,
unde oritur quod non posse confiteri, nisi per
interpretem; ergo quamvis teneretur duobus
in primo casu, non sequitur quod teneat id
facere in secundo. Hucusque Poncius.

Sed non placet hæc dispartias,

mentor.

mentor sic: eo ipso, quo quis voluntariè incidit in peccatum mortale, ipse met liberè oblitus ad confitendum eo modo, quo necessarium est, ut absolvatur à peccato, sive id faciat per se, sive per interpretem; ergo si in primo casu tenetur duobus, etiam tenetur in secundo. Neque enim impedimentum relevantis magis ipsi liberum est, cùm pendeat à sola voluntate relevantis, quām impedimentum linguae ignoraz.

Caterū Eminentissimus suprà n. 72, libenter admittit, exemplum illud, habentis peccatum relevantatum, non esse omnino simile; sed faciliter posse differri Confessionem, propter incommodum adhibendi interpretem, sive quām propter incommodum manifestandi idem peccatum Superiori, & inferiori; quia liet utrumque sit æquale incommodum, illud tamen prius videtur esse magis extrinsecum Confessioni, quam hoc posterius; nam interpretis videtur se habere solūm ut medium ad Confessionem, seu ad manifestandum peccatum Confessorio; difficultas autem, qua proponit a medio, est magis extrinseca, & faciliter excusat, ut constat in difficultate iteris ad inveniendum, vel accedendum Confessoriū; at verò in posteriori casu difficultas est magis intrinseca, & qua tota nascitur ex Confessione ipsa: nam tota illa manifestatio est Confessio, qua sit utriusque tam Superiori, quam inferiori, licet per accidentem non possit compleri apud Superiorē. Hæc illa.

Sed contra; si non est omnino simile, ad quid ergo affertur? Ad probandum, inquis, quid manere notitiam peccati sub secreto peccatorum, non sit detrimentum adeo grave, ut propter illud omnino excusat homo à precepto divino Confessionis.

Optima responso! Verum si propter illud non excusat homo omnino à precepto divino Confessionis, quis tibi revelavit, quid excusat à precepto divino (si tale est) confitendi per interpretem ante celebrationem Missæ, aut receptionem Eucharistie? Ubi scriptum inventisti, quid propter illud excusat? ut homo ab annua Confessione per interpretem? Num forte propter illud excusat homo habens peccatum reservatum? Quod si Ecclesia in uno casu possit obligare, & censetur obligasse ad Confessionem annuam cum tali incommodo, cur non etiam in alio? Et enim quod dicit, unum incommodum esse magis extrinsecum, quam aliud; esto, quid tum? Nam indè ego inferam; ergo licet incommodum manifestandi idem peccatum Superiori, & inferiori, non excusat à Confessione in articulo mortis; equidem excusat incommodum adhibendi interpretem.

Sicuti, secundum communem sententiam (quidquid Eminentissimus n. 74, ablique fundamento reclamat) excusat ab obligatio-

ne confitendi in articulo mortis, quod ego Confessione sciam, Confessoriū revelaturum meum peccatum vel uni viro prudenti, qui illa notitia vel unitan-

in nullus prejudicium utetur. Non præcisè tamen, propter gravitatem infamie; quia Multi docent, non esse peccatum mortale, revelare crimen proximi occultum, uni viro prudenti, qui illud non est revelaturus (quamvis & alii hoc negent) sed quia, ut supra dixi ex Scoto, forus iste ex natura sua, id est, ex in-

stitutione Christi, est secretissimus; ergo non teneatur aliquis ad ipsum forum, ut aliquo modo publicum. Et quamvis vir ille prudens non sit re-velaturus peccatum, tamen si velit malignari, potest revelare; & ita hæc accusatio potest venire in publicum.

Ex quo patet differentia inter hunc casum, & casum peccati reservati, quando pro absolu-tiōne à censura oportet recurrere ad Superiorē casum, & rem; nam absolutio à censura non est fori casum peccati reservati, id est, fori Sacramenti Pénitentiae, quamvis aliquando in Sacra-mento detur; sed per se spectat ad forum ex-ternum: quid ergo mirum, si aliquando pec-catum, quod habet annexam censuram, debeat duobus manifestari, uni pro Sacramentali Absolutione, alteri pro absolutione à censura?

Præfertim cùm Marchantius to. 1. Tri-bunalis Sacram. tr. 2. tit. 4. q. 7. explicet cap. Eo qui de Sent. Excomun. in 6. in quo præcipitur ille recursus, explicet, in-quam, de solis censuris deductis ad forum contentiosum; quod an verum sit, suo loco examinabimus.

Similiter respondeo ad aliud argumentum Lugonis n. 72, gravius incommodum, inquit Aliud argu-mentum ille, astimatur plerumque, sex milliaria con-ficere, aut vocare Sacerdotem per sex milliaria distante, quam confiteri bis, seu apud duos idem peccatum: hoc enim posterius passim & atque difficultate faciunt plures; & tamen illud prius incommodum non excusat à Confessione in periculo mortis, quamvis excusat à Confessione annua, vel Confessione praemittendā Communione vel celebrationi. Ad hoc, inquam, argumentum Respondeo:

Esto, non excusat; nūquid incommo-dum illud repugnat foro isti secretissimo, quemadmodum repugnat Confessio per interpretem? Liquet quid non; cùm enim in periculo mortis omnes soleant confiteri, etiam illi, qui nullum de novo habent peccatum mortale, sive sine ulla speciali suspicione, etiam mortalib[us] in genere, multo minus omnium specialium peccatorum, etiam merē internorum, potest adhiberi tanta diligentia vocandi Confessoriū; ac proinde ne in minimo quidem puncto præjudicat tale incommodum secreto Confessionis, sicuti præjudicat Confessio per interpretem de omnibus peccatis, etiam merē internis, in specie & sigillatim.

Et

Et aliunde, quando Confessarius est praefens, evitari potest periculum damnationis, si moribundus det signa doloris, & petat Absolutionem, etò nullum peccatum dicat in particulari; quia tunc omnia saltem indicare remittentur, quod non habet locum, quando Confessarius absit; ergo major ratio est afferendi cum incommodo aliquo Confessarium absensem, quam confidit Confessario praesenti omnia peccata in specie, & sigillatim per interpres.

35. *Ex* *Fracte ex vi præcepti divini Confessionis non est obligatio confidendi per ait Scotus suprà, quando timetur ipsum non esse secretarium idoneum. Ubi ly Maxime subindicit, etiam non esse obligationem, scilicet igo timore: quamvis Scholastes ex illa particula occasionem sumperit dicendi: Doctor videtur admittere, præceptum confidendi per interpres obligare, quando non timetur revelatione Confessionis.*

Quæ expositio confirmari potest ex Report. impressis Luggduni eadēm dist. n. 33; ubi sic scribit Doctor: Ad tertium de muto, dico, quod mutus, si alter non potest loqui, debet confiteri per signa, si nota sunt illa Sacerdoti: quod si non sunt ei nota, videtur quod debet confiteri per interpres, qui novit ista signa. Et si hoc sit verum (ergo dubitat de veritate) tunc dico, quod quicunque interpres illius mutus, no[n] censua sua signa, tenet ad sigillum Confessionis observandum, sicut Sacerdos, sive ille interpres (si laicus, sive Clericus); & tunc non est periculum, facere Confessionem per interpres sive unum, sive alium. Si vero sit periculum, quod nolis hoc celare, dico, quod non oportet nec mutus, nec barbarum confiteri per interpres; sed mutus confiteatur Deo, & expellet proprium Sacerdotem, & hoc universaliter melius est, quam confiteri per interpres talem; quia nullus tenetur expondere per periculum infamiae. Hucusque Scotus.

Et in Report. impressis Coloniae eadēm dist. n. 12, ita lego: Ad alud de barbaro dicimus, quod debet confiteri per interpres. Sed non audeo hoc afferere; sed expetet, cum propofito confidendi, cum habebit Sacerdotem præsentem, cui potest loqui.

36. *An saltem ex præcepto Charitatis non sit obligatio?* Resp. affirmative, si moribundus probabilitate timeat vel dubius sit de Contritione Charitate perfecta; saltem ad Confessionem sufficiens pro valida Absolutione. Ratio in promptu est; quia in extremis eligendum est medium salutis magis certum, saltem absolute certum, quale non est Contritio, quam probabiliter timeo non esse Charitate perfectam; ergo tunc eligenda Confessio, quæ est medium moraliter certum.

Quia autem ad validam Absolutionem non

semper requiritur Confessio materialiter integræ, sufficeret tali causa confiteri aliqua peccata mortalia minoris infamie, vel solidum in genere se accusare de peccatis mortalibus; & in particulari de aliquo solidum veniali. Vix equidem est natum fieri, ut quis, et si idioma signatur, non posset ablique interpretare per scriptum vel nutus explicare Sacerdoti aliquod saltem peccatum in particulari, cum etiam id facere possint muti. Deinde quando *Hericus* id fieri non posset, sufficeret exprimere in genere desiderium Absolutionis, & statim peccatoris in communis; quod utique posset facere per nutus, & sine incommodo, etiam per interpres. Ita Herinx part. 4. tract. 4. disp. 3. n. 91.

Sed numquid si omnia peccata sua posset exprimere per scriptum, vel nutus, tenere sic exprimere? Deinde si voce posset exprimere, nunquid sufficeret exprimere per scriptum, vel nutus? Respondeo ad utramque questionem:

CONCLUSIO III.

Consuetudo requirit Confessionem vocalem, quamvis ratio non ostendat, quod sub mortali. Sufficit ad vocalem, quod penitens, postquam Sacerdos legit peccata scripta, dicat, *Accuso me de his omnibus*. Interim nutu, aut scripto, in defectum vocis, potest, & debet fieri, si absit periculum infamiae.

Suppono tanquam certum, Confessionem realem (si ita loqui placet) id est, que fit Confessio, aut nutibus, tametsi aliquin foret possibilis Confessio verbalis, id est, que fit in verbis formalibus, & propriè dictis; nihil minus validam esse; et si aliqui in contrarium citerent.

Et ostendo manifestè ex Concilio Tridentino sciss. 14. c. 5. ubi probat necessitatem Confessionis: *Quia Dominus noster Iesus Christus, è terris ascensus ad Cœlos, Sacerdos scilicet ipsius Vicarios reliquit, tanquam Presbites & subdiaconi, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in qua Christi fideles cederent, quo pro portata Clavium remissione aut retenzione peccatorum, sententiam pronunciant: confessum Sacerdotem iudicium hoc, inognitâ causâ, exercere non posse* &c.

Atqui tam perfectè, si non perfectius, per scriptum deseruntur mortalia crimina ad Sacerdotes; & tam perfectè, si non perfectius, cognoscitur